

Per 211/1905

10002706, 14

Gorici, 16. avgusta 1905. Tečaj 1.

GORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva
v slovenskem Primorju. ←

Ureduje in izdaja **Anton Štrekelj**,
državni potovalni učitelj kmetijstva v Gorici.

List izhaja v začetku in v polovici vsakega
meseca ter stane 2 K na leto. Naročnino
pošiljati je na upravo „Primorskega Gospo-
darja“ v Gorici (Pri rudeči hiši št. 7). m.m.

**Kmetovalci! Nabirajte ob vsaki priliki nove ude
h „Goriškemu kmetijskemu društvu“! Le s skupnim
delovanjem zamoremo rešiti svoj stan! Združimo se
toraj!**

Brozдне drozgalnice.

Maščenje grozdja je precej zamudno in drago delo. Oso-
bito prouzroča večim vinogradnikom, če ga opravljajo po stari
navadi z nogami, mnogo stroškov. Čestokrat se dogodi, da pušča
ta ali oni posestnik, ki ne more dobiti težakov za maščenje,
mošt dlje časa na tropinah, nego bi smel in zato ne dobi onega
finega vina, kakor bi ga lahko, ako bi mošt o pravem času od-
točil. Onim vinogradnikom, ki pridelajo količkaj večo množino
grozdja, svetujemo radi tega, naj si priskrbé grozdno drozgal-
nico, ki jim bo opravljala maščenje hitro in ceno. Oni denar,
ki imajo dati letos težakom, potrosijo naj za to pripravo in iz-
nebé se za vedno nadaljnih stroškov.

Če mastimo grozdje z nogami, se zelene jagode res ne raztržejo tako lahko, kakor med železnimi ali lesenimi valjarji, kar vpliva kolikor toliko na dobroto vina, toda če pri trgatvi

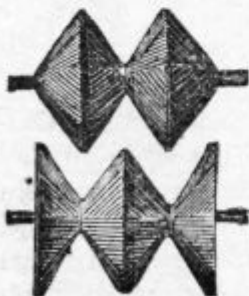
Pod. 47. Grozdna drozgalnica z železnima valjarjema.

pazimo, da odberemo, kar je na grozdju slabega, dosežemo isti uspeh tudi z drozgalnico. Ž njo si pa vendarle prihranimo najmanj eno četrtno dela. Osobito je potrebna drozgalnica tedaj, če smo grozdje prej robkali na mreži, ker se čiste jagode z nogami precej težavno mastijo.

Prednost maščenja z drozgalnico pred maščenjem z nogami spoznali so

že nekateri naši vinogradniki in zato so si že nabavili to pripravo ali pa si jo mislijo nabaviti. Tem poslednjim hočemo pri tem nekoliko svetovati.

Priprosto drozgalnico, ki stane 52 K, vidiš v podobi 47. Ta drozgalnica obstoji iz dveh železnih, zarisanih valjarjev, kakoršne kaže pod. 48. Ta valjarja, ki sta nastavljena eden poleg drugega na lesenem nosilu, se gonita s pomočjo maha-

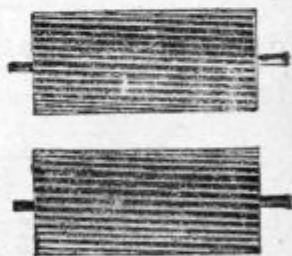

Pod. 49. Kegljasta valjarja.

hala (gonilnega kolesa) tako, da se vrti eden proti drugemu.

S tem povlečeta iz lesenega grota (lakomnice), ki se nahaja nad njima, grozdje med se ter ga zmečkata. Zmečkano grozdje pade spodaj iz drozgalnice v beđenj ali kako drugo posodo in delo je končano. Črte na valjarjih ne tečejo, kakor je videti v pod. 48., naravnost, marveč nekoliko zavito. Tudi ne

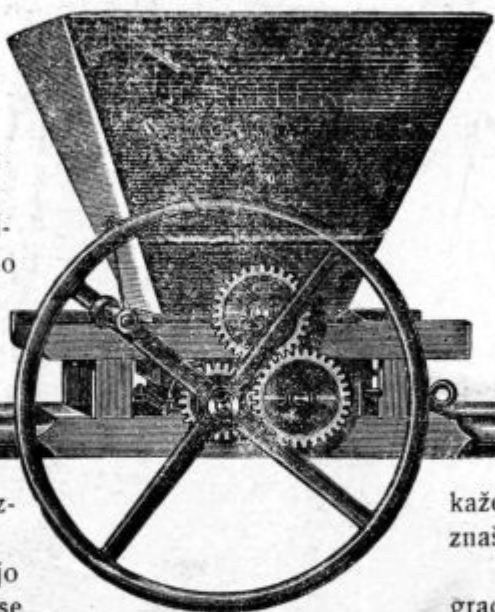
smejo biti te črte v prerezu kegljaste, ampak podobne žaginim zobem. S pomočjo vijaka se nastani lahko en valjar bliže ali

Pod. 48. Železna valjarja.

bolj oddaljeno od drugega. Če napravi kedo drozgalnico sam, povemo naj še, da je najbolj primerna daljava tem valjarjem 50 cm in debelost 12 cm. Leseni valjarji so sicer tudi dobri, vendar se sčasoma radi izvegnejo, popokajo ali drugače izpridijo. Pri železnih valjarjih se to ne dogodi, paziti pa je, da ne zrijava, zato jih je namazati po odrabi z maščo ali oljem, katero pa je pred rabo z lugom oprati. Novejši čas napravljajo se tudi valjarji, kakoršne kaže pod 49. Delo teh valjarjev jako hvalijo, cena pa jim je previsoka, da bi jih zamogli priporočati.

Pač pa priporočamo drozgalnico z navadnimi valjarji in z mešalom. To mešalo je priprosto železno vreteno na katerem se na-

tudi mešalo ter prevrača grozdje v grotu in ga dostavlja valjarjema. Cena ti drozgalnici, ki jo

haja več železnih klinčkov. Čim se zavrtijo valjarji, zavrti se s pomočjo gonilnega kolesca

hajo mošt na tropinah. Za črn mošt je to opravičeno, za bel mošt pa samo deloma, o čemur hočemo še govoriti. Nikakor pa ne smemo kuhati mošta na tropinah, če jim nismo prej odstranili hlastine ali repe, ki dajo vinu neprijeten, raskav okus. Hlastine se ločijo od jagod lahko s pomočjo mreže. V novejšem času pa se je napravil stroj, ki opravlja obenem to delo in istodobno masti jagode. Tak stroj vidiš v podobi 51.

Grozdje deneš v štirivoglato posodo iz ploščevine, ki se nahaja na vrhu stroja. Skozi neko odprtino pade grozdje v spodnji boben, kjer se nahajajo zobčaste lopate, katere se vrte okoli

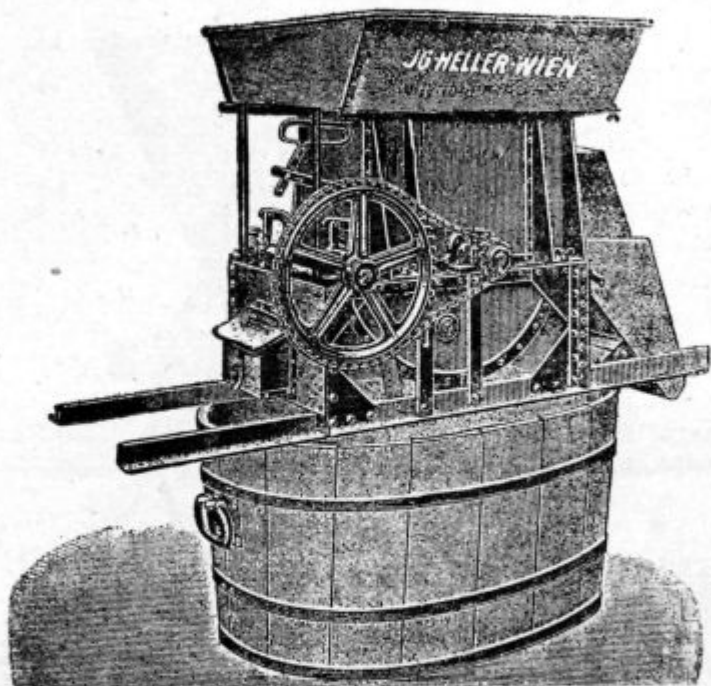
kaže pod. 50., znaša 64 K.

Naši vinogradniki imajo po veliki večini navado, da ku-

Pod. 50.
Grozdna drozgalnica z mešalom.

osi. To os goni kolesce, ki ga vidiš na zunanji strani bobna. S tem da se lopate naglo sučejo ob mreži, ki sestavlja obenem spodnje dno bobna, odsmučejo se jagode od hlazin in istodobno se raztržejo ob zobcih. Mošt in raztrgane jagode padejo skozi mrežo v kado, skoraj suhe tropine in zelene jagode, ki se niso dale odtrgate, pa vrže stroj od zadej iz sebe.

Delo je jako dobro in gre tudi naglo izpod rok. Dva moža zrobkata, in zmastita obenem na tem stroju okoli 14 kvintalov

Pod. 51. Centrifugalna drozgalnica za parno moč.

grozdja v eni uri. Ker pride mošt pri tem delu na zrak, pospešuje ta stroj tudi vrenje mošta. Vsi deli na stroju, ki preidejo v dotiko z moštom, so napravljeni iz kotlovine. Stroj za ročno delo stane 230 K, nekoliko veči stroj, ki se goni s paro ali pa z vodno močjo pa 350 K.

To pripravo moramo našim večim vinogradnikom posebno priporočati. Kdor pridelal nad 20 hl vina na leto, temu se že izplača kupiti robkalni in mastilni mlin. Nekateri naši posestniki,

Statistika goriškega izvoznega trga.

Sadna vrsta	Leto	Javni izvozni trg je trajal		Izvožena množina v meterskih stotih	Zaznamek cene za meterski stot				Skupno skupilo
		od	do		največ Kron	naj- manj K	pov- prečno v	Kron	
Jabolka	1900	1./VII.	14./VIII.	4.000	24	10	13	71	54.858
	1901	1./VII.	12./IX.	2.830	24	12	15	43	43.676
	1902	28./VI.	6./X.	13.297	30	7	12	18	162.153
	1903	5./VII.	6./X.	1.904	30	14	19	68	37.381
	1904	18./VI.	—	4.759 ¹⁾	—	—	—	—	—
Hruške	1900	9./VI.	14./VIII.	7.138	56	12	21	51	153.591
	1901	10./VI.	12./VIII.	7.583	60	14	21	89	165.923
	1902	10./VI.	7./IX.	2.283	60	20	25	75	16.339
	1903	8./VI.	6./X.	6.398	58	16	24	—	152.382
	1904	5./VI.	—	15.413 ¹⁾	—	—	—	—	—
Črešnje	1900	14./V.	30./VI.	18.745	340	10	19	65	368.392
	1901	15./V.	4./VII.	22.791	260	12	21	20	483.256
	1902	8./V.	12./VII.	19.804	240	12	35	84	709.882
	1903	8./V.	7./VII.	9.108	320	13	32	90	299.690
	1904	3./V.	4./VII.	19.508	210	20	34	13	665.941
Breskve	1900	26./VI.	14./VIII.	1.662	110	32	51	80	86.212
	1901	28./VI.	20./IX.	7.069	160	12	23	79	168.190
	1902	24./VI.	24./VIII.	1.683	100	30	55	75	93.844
	1903	21./VI.	6./X.	3.695	80	24	33	33	123.060
	1904	14./VI.	—	4.013 ¹⁾	—	—	—	—	—
Mareljce	1900	26./VI.	9./VII.	102	120	64	73	06	7.452
	1901	23./VI.	4./VIII.	3.136	100	18	24	37	76.425
	1902	28./VI.	27./VII.	218	100	50	63	70	13.886
	1903	25./VI.	30./VII.	828	120	24	35	20	28.911
	1904	16./VI.	11./VII.	261	120	52	69	—	18.085
Slive	1900	30.-VI.	4.-VIII.	656	60	12	14	88	9.766
	1901	15.-VI.	8.-VIII.	1.429	28	10	15	28	21.836
	1902	21.-VI.	12.-VIII.	492	30	12	14	74	7.256
	1903	22.-VI.	20.-VIII.	957	36	12	17	18	15.450
	1904	8.-VI.	21.-VII.	1.125	24	4	10	30	11.587
Renglodi	1900	14.-VII.	16.-VIII.	741	52	12	23	34	17.296
	1901	14.-VII.	18.-VIII.	813	40	16	20	63	16.788
	1902	22.-VII.	24.-VIII.	3.912	36	13	18	27	71.484
	1903	17.-VII.	6.-VIII.	421	44	20	33	94	14.290
	1904	6.-VII.	—	1.928 ¹⁾	—	—	—	—	—
Češpe	1900	23.-VII.	17.-VIII.	4.705	32	10	12	30	57.873
	1901	8.-VIII.	19.-IX.	1.699	24	12	15	31	26.027
	1902	26.-VII.	30.-IX.	24.966	29	6	7	63	186.722
	1903	14.-VIII.	5.-X.	403	40	20	27	53	11.096
	1904	13.-VII.	—	—	—	—	—	—	—

1) Navedene množine razumeti je do konca avgusta.

Sadna vrsta	Leto	Javni izvozni trg je trajal		Izvožena množina v meterskih stotih	Zaznamok cene za meterski stot				Skupno skupilo
		od	do		največ Kron	najmanj K	povprečno v		
							Kron	K	v
Jagode	1900	12.-V.	27.-VI.	19	300	60	76	74	1.458
	1901	16.-V.	15.-VII.	23	260	48	73	51	1.654
	1902	4.-V.	2.-VII.	27	240	60	83	15	2.497
	1903	26.-IV.	10.-VII.	19	300	60	106	—	2.022
	1904	4.-V.	6.-VII.	29	400	60	76	80	2.227
Grozdje Sv. Ivana	1900	11.-VI.	29.-VI.	68	100	16	24	60	1.673
	1901	11.-VI.	4.-VII.	183	70	20	22	14	4.053
	1902	7.-VI.	2.-VII.	59	80	36	46	98	2.792
	1903	9.-VI.	7.-VII.	203	90	18	29	47	5.984
	1904	1.-VI.	4.-VII.	200	70	24	30	—	5.914
Kosmulje	1900	14.-VI.	30.-VI.	94	44	10	23	53	2.212
	1901	11.-VI.	3.-VII.	146	32	18	20	22	2.953
	1902	12.-VI.	5.-VII.	135	40	28	31	80	4.293
	1903	10.-VI.	6.-VII.	320	40	16	21	33	6.828
	1904	6.-VI.	2.-VII.	135	36	24	27	67	3.736
Smokve	1900	5.-VII.	4.-VIII.	698	56	10	17	53	12.238
	1901	2.-VII.	6.-VIII.	1.032	54	10	13	86	14.312
	1902	11.-VII.	11.-VIII.	855	60	12	12	66	10.830
	1903	14.-VII.	10.-VIII.	847	36	12	17	64	14.947
	1904	29.-VI.	23.-VII.	705	50	10	20	25	14.277
Namizno grozdje	1900	28.-VII.	17.-IX.	2.796	120	32	44	—	123.043
	1901	15.-VII.	20.-IX.	2.553	260	20	41	59	106.188
	1902	22.-VII.	30.-X.	5.860	220	22	36	89	216.180
	1903	27.-VII.	6.-X.	1.760	300	18	69	99	123.191
	1904	12.-VII.	—	5.327 ¹⁾	—	—	—	—	—
Kostanji	1900	25.-IX.	30.-X.	1.874	26	13	19	50	36.543
	1901	20.-IX.	12.-XI.	1.502	36	14	22	94	34.465
	1902	5.-X.	6.-XI.	871	36	28	32	66	28.452
	1903	23.-IX.	21.-XII.	3.000	32	14	20	64	61.913
	1904	Trg začne še-le okoli konca septembra.							
Prinele	1900	VIII.	IX.	3.500	100	76	88	—	308.000
	1901	VIII.	XI.	4.000	104	84	96	—	384.000
	1902	20.-VII.	15.-XI.	11.200	80	56	64	—	716.800
	1903	10.-IX.	31.-XII.	2.200	140	110	121	40	267.080
	1904	Trg začne še-le začetkom septembra.							

1) Navedene množine razumeti je do konca avgusta.

Ne sme se tudi pozabiti izdelovanja posušenih jabolk, hrušk, breskev itd. katera obrt je v zadnjih desetih letih priznanja vredno napredovala in se vrši v resnici po čisto popolnem načinu; vsako

leto se napravlja ne majhna množina takih izdelkov, ki se povsod jako cenijo, še vedno rastočemu povpraševanju po njih se pa ne more zadostno ugoditi.

H koncu bodi še omenjeno, da se goji sadno drevje na Goriškem le izjemno v čistih sadovnjakih; navadno se sadi več ali manj nejednakomerno po polju ali po travnikih.

(Konec prih.)

Cividin.

Ustmeno poročilo pravi, da se je podal rimski cesar Julius Gaius Cezar poleti navadno iz Rima v Čedat (Cividale) v Furlaniji, in se s tem hotel ogniti silni poletni rimski vročini. Po tem rimskem cesarju se je imenovala baje naša Furlanija „Forum Julii“ in iz tega nastalo je s časoma današnje ime: Furlanija. Ustmeno poročilo pravi dalje, da je bil gornji cesar mož, kateri je bil vedno žejen in je vsled tega baje rad prav dosti pil. Ker mu pa v poletnem času močna rimska vina, ki mu niso žeje dovolj pogasile, niso ugajala, naročil je baje svojim pridelovalcem vina, naj priskrbe zanj vino, katero ne bode tako močno, kakor so bila tedajšnja rimska vina, marveč bolj šibko in kislo in bo žejo boljše gasilo. Ustmeno doročilo pravi konečno, da se je iz nekega belega, kakor z moko potrošenega grozdja, ki se je nahajalo okolo mesta Cividale, napravljalo vino, katero je bilo belo kakor voda, slabotno in jako kislo; to vino je neki cesarju ugajalo. Po mestu Cividale imenovalo se je vino „cividino“.

Naj bode na tem ustmenem izročilu kaj resnice ali pa tudi nič, istina je in ostane, da se je sadilo v prejšnjih časih, ko ni bilo še železnice na Primorskem okolo Čedadada in po celem goranjem delu Furlanije, pa tudi okolo Kronberga in po kanalski dolini dosti omenjene trte, katera se je italijanski cividino, slovenski pa „čedajc“ imenovala; iz njega napravljalo se je kakor voda belo, slabotno, kislo vino „cividin“, ki je bilo najpriljubnejša pijača za vroči poletni čas. Navadno se je pil cividin pomešan s kislo vodo (aqua di Cilli). Istina je tudi to, da

so se ob času, ko je v Furlaniji in na Goriškem grozdna plesnoba kaj močno razsajala, tudi Vipavci, posebno grajščaki, lotili pridelovanja *cividina*. Ker pa niso imeli prave trte v to svrhu ali pa vsaj zadosti ne, lotili so se napravljati *cividin* ne le iz čedajca, ampak tudi iz najrazličnejših drugih vipavskih belih vrst grozdja in sicer ne iz grozdja pridelanega v vinogradih, ampak največ iz grozdja pridelanega v plantah. *Cividin*, bodisi iz prave vrste grozdja, toraj iz samega čedajca, ali pa tudi iz drugih vrst, se je napravljajal na naslednji način: Grozdje se je zmastilo, tropine koj odtisnile in dobljeni mošt koj v sod spravil. Sod napolnil se je do vrha, da je mošt še celo pri vehi ven tekel. Ko se je kipenje vnelo, zalivalo se je potem sod sleherni dan po trikrat, zjutraj, opoldne in zvečer tako, da je vedno pena iz njega ven silila. Tako napravljajeni *cividin* je bil bel kakor voda, prijetno kisljast in le zmerno močan. Prodajalo se ga je lahko, kajti bil je za poletni čas pomešan s kisljo vodo (slatino) kaj prijetna pijača, a bil je tudi prav stanovitno vino, pokvarjenju nikakor ne tako podvrženo, kakor so bila druga vina, ki so se dosegla s krajšim ali daljšim kipenjem na tropinah.

Dandanes ni o *cividinu* skoraj sledu več. Po železnici upeljavati se je pričelo razno pivo. Vsakdo pije v hudi poletni vročini najrajši to mrzlo pijačo. No, pivo pa ni izdelek domačega kmetijstva, ampak tujega, in zato gre naš primorski denar ven iz dežele, gre večinoma v roke tujcem, ki nas sovražijo. Domačega vina toči se v poletnem času v primeri s pivom prav malo, in to zato, ker je veliko dražje od piva in zato, ker ne ugasi žeje tako, kakor pivo, pač pa človeka v mnogo manjši množini dosti prej vpijani. Prav bi bilo toraj, da bi se pričel čedajec na Goriškem zopet pomnoževati in bi se iz njegovega grozdja zopet napravljajal *cividin*. Za napravo *cividina* skušalo naj bi se pomnoževati tudi druge vrste grozdja. Posebno takozvana dolenjska „zelenika“ mislim, da bi bila v ta namen dobra. Po Dolenjskem rodi ta trta obilo, in zato bi utegnila dati tudi na Goriškem v bolj severnih léгах kaj dosti prijetno kislastega vina, katero bi v poletnem času pivo nadomeščalo ter ga izpodrivalo. Seveda bi se morali pa naši gostilničarji tudi temu privaditi, da bi tudi vino mrzlo točili, ne pa morno.

R. Dolénc.

GOSPODARSKE DROBTINICE.

One gospode naročnike „Prim. Gosp.“, ki niso še poravnali letnine, prosimo, da kmalu izpolnijo svojo dolžnost. Obenem pozivljamo vse čitatelje, naj nabirajo nove naročnike. Na razpolago so še vse številke lista.

Glasilo Goriškega kmetijskega društva. — Začasni odbor tega društva sklenil je sprejeti naš list za društveno glasilo. Udje goriškega kmetijskega društva dobivali bodo list brezplačno.

Goriško kmetijsko društvo. — Od vseh strani prijavljajo se udje h temu novemu društvu. Kakor slišimo bode drugi četrtek meseca septembra prvi občni zbor. Vsi, kojim je mari, da se bo društvo lepo razvijalo, pristopijo naj do onega dne kot udje. Za letos, ker je samo pol leta, pošljejo lahko samo pol letnine. Oni, ki hočejo imeti pa naš list koj od početka, poslati morajo poleg 1 K pristopnine, vsaj še 3 K letnine. Kdor misli poravnati letnino pri prvem občnem zboru, naj se vsaj z dopisnico prijavi. Najboljše je, da se čim večje število naših kmetovalcev vpiše za vstanovne ude in plačajo enkrat za vselej 50 kron. S tem si prihranijo vsakoletno skrb in pošiljatev. Razun tega so tudi na dobičku, ker znašajo obresti te svote komaj 2 K, a drugi plačati morajo po 3. Društvu se stem sedaj od početka, ko nima kapitala, obenem mnogo pomaga. Tudi letni udje, ki zamorejo, naj privržejo kaj h letnini. S prihodnjo številko pričeli bomo priobčevati ude v našem listu. H društvu pristopijo lahko tudi kmetovalci izven Goriškega. Vse prijave in doneske pošiljati je za sedaj na „Predsedništvo Goriškega kmetijskega društva“ v Gorlci (Stolni trg št. 2).

Udom goriškega kmetijskega društva dovolila je tvrdka Nechvile na Dunaju svoje priprave po sledečih znižanih cenah: Patentovano Avstria škropilnico z enim razpršilnikom, ki stane navadno 28 K, za 22 K, z dvojnatim razpršilnikom, ki stane navadno 32 K, za 24 K. Nahrbtni ževeplatik Vindobona, ki stane 25 K, za 20 K, z dvojnim mehkom, ki stane navadno 30 K, za 24 K. Ročni ževeplatik Vindobona, ki stane 9-50 K, za 7-60 K.

Za vsako pripravo doposlati je še 70 vinarjev za pakovanje in 10 v za znamko. Naročati je pri „Goriškemu kmetijskemu društvu“ (za sedaj stolni trg št. 2).

Oddaja američanskih trt. — C. kr. okrajno glavarstvo poslalo je županstvom sledečo okrožnico: Vsled odloka c. kr. namestništva v Trstu z dné 20. julija t. l. šte. 22117/II opozoriti je tamošnje prebivalce, ki se bavijo z vinogradništvom, da prijavijo množinó američanskih trtnih podlag riparije portalis in rupestris monticole, katere želé dobiti iz zalog c. kr. kmetijskega ministerstva, vsaj do 26. agusta 1905 l. županstvu.

Prošnje, ki se vložijo po tem terminu, se ne vpoštevajo.

Občinski uradi sestaviti morajo po priloženem uzorcú izkaz naročil in izpolnjene naročilne pole pošljejo naj vsaj do 1. septembra 1905. l. c. kr. vinarskemu nadzorniku pri c. kr. namestništvu v Trstu.

Prošnje za podelitev trt zamorejo se sicer vlagati tudi naravnost pri c. kr. vinarskemu nadzorniku.

Kedar se trte delijo, jemljejo se v prvi vrsti prošnje onih občin in društev v obzir katere rabijo trte za napravo matičnjakov, trtnic in uzornih vinogradov. Tem se zamorejo podeliti potrebne trte, v kolikor bode dopuščala na razpolago dana množina, brezplačno. Vsi drugi prosilci morajo položiti odškodnino po tarifni ceni in sicer ali takrat, ko trte naročajo, ali pa kedar jih sprejemajo. Bolj pozno plačilo zamore se dovoliti zaupanja vrednim kupcem. Brezplačno sme se dati trte samo izjemno, ako se izkaže odločno siromaštvo, kar se mora v izkazu posebej spričati.

Tarifne cene znašajo v trtnici:

6 kron za tisoč rezníc (kolči) do množine največ 4500 rezníc.

14 kron za tisoč okoreničenk (bilf) do množine največ 2500. Za množine trt, ki presegajo to mero, plačati je po pridelovalni ceni, ki znaša 16 K za tisoč rezníc in 40 K za tisoč okoreničenk.

K tarifni, ozir. pridelovalni ceni se prišteje še, ako ne sprejme prejemnik trt direktno nezapakiranih, 60 vin. za vsakih tisoč rezníc ali okoreničenk za stroške zapakovanja.

Ker so namenjene trte iz državnih zalog v prvi vrsti majhnim posestnikom, oddajale se bodo večim posestnikom šele potem, ko se ugotovi opravičenim zahtevam prvih in sicer proti pridelovalni ceni. Premožni vinogradniki nimajo pravice do trt iz državnih zalog po znižani ceni. Ako te ostajajo in se s tem ne kratijo pravice manjših posestnikov, dobijo jih po pridelovalni ceni in sicer reznice navadnih podlag (velikolistna riparija, solonis in rupestris monticola) po 16 kron, okoreničenke istih vrst po 40 kron tisoč.

Za oddajo trt po pridelovalni ceni navesti je prosilce v izkazih posebej.

Za stroške prevažanja poravnati morajo v vseh slučajih prejemniki.

Občinski predstojniki obvestijo naj posameznike, kateri prosijo trte po tarifni ceni, da se jih pred vsem potem vpošteje, ako se obvežejo, da uporabijo del trt za nasad matičnjaka, kar se smatra za posebno važno.

Posebno je paziti nadalje tudi na to, da se obdarijo samo taki prosilci, od katerih se s popolnim pomirjenjem lahko smatra, da uporabijo trte na svojem posestvu, da se zabrani vsako dobičkaželjno delovanje s dobljenim materijalom

Prosilci naročajo naj samo toliko trt, kolikor jih v resnici potrebujejo. Predno se trte prosilcem nakažejo, poizvedelo se bode po strokovnjakih, ali se vjemajo naročila v resnici s potrebo.

Prošnje, katere pridejo neposredno c. kr. kmetijskemu ministertvu, se tu ne vpoštevajo.

Kako kaže letina? — Po hudi vročini in precejšnji suši, prišel je vendar zaželjeni dež, kateri je oživil zopet naše nade. Grozdje, ki je ostalo po nekaterih legah drobno, napihnilo se je in odebelelo. V suši je sicer peronospora nekoliko ustavila svoje škodljivo delovanje, namesto nje pa je pričela razsajati grozdna plesnoba ali oidium. Kdor jo je zanemaril, napravila mu je precej škode. V hudi vročini požgali so si nekateri vinogradniki grozdje z žveplanjem. V takem času moramo biti z žveplanjem previdni. Rahel puh zadostuje. Sicer se pa tako ožgano grozdje popravi. Letos se je nemarnost v škropljenju posebno drago plačala. Kdor je škropil dovolj rano, ima krasno grozdje, kdor je v škropljenju zamudil, skoraj nič. S ponosom

lahko tukaj rečemo, da so skoraj povsod ravno naši čitatelji, ki so si znali ohraniti pridelek. Hudo je prizadeta letos tržaška okolica, kjer opravljajo škropljenje vsako leto prepozno. Upajmo, da bo letošnja šola prepričala tamošnje kmetovalce o potrebi ranega škropljenja. Po Krasu jih je v vsaki vasi po nekoliko, ki imajo lepo grozdje, drugim kaže slabo. Ravno tako je po Vipavskem in po Brdih, vendar je razmerje tod nekoliko boljše. Sadje, kar ga je, se vedno bolj izgublja. Edino smokve kažejo prav. — Turščica bila je skoraj poleg smrti. Rešil jo je pa zadnji dež in upati smemo na dobro letino. Gledé krompirja se pritožujejo od povsod, da jim ga je peronospora hudo pokvarila. Kdor je škropil, kakor smo svetovali, si ga je ohranil. Otava kaže še precej dobro in če pride dež o pravem času smemo upati na dosti ajde in repe.

Vabilo h skupni naročbi mazila proti malemu pedicu. —

Letos ugonobila je ta mala gosenica nad $\frac{3}{4}$ sadnega pridelka. Osebito črešnje, hruške, marelice in breskve so mnogo trpele. Edino sredstvo proti temu mrčesu so papirnati kolobarji, ki se ovijejo okoli debla in namažejo z mazilom, katero ostane dolgo časa mehko. V tem mazilu se vlovi mati malega zmrzlikarja, ko leze meseca oktobra in novembra na drevo, da bi tam odložila zalego. Najboljše mazilo, ki se danes pozna, je Píropfova „Petrina“. Udje „Goriškega kmetijskega društva“ vabijo se tem potom na skupno naročbo tega mazila. Cena je okoli 36 K za kvintal. Tudi papir za ovitke se zamore skupno naročiti. Kdor ga hoče, navede naj množino v kilogramih. Prijave se sprejemajo do 15. septembra t. l.

Cepljenje trt v piščalo, o katerem smo pisali v 12. številu našega lista, se je tudi letos dobro sponeslo. Način cepljenja se je v toliko izboljšal, da ni treba prerezati lubada na divjaku od spodaj, marveč samo od zgoraj. Nato se ta lubad odlupi toliko, kolikor je potrebno, da vtaknemo plemenito piščalko z očesom na golo mladiko. Odlupljen lubad privije se nato nad piščalko in poveže. Tam kjer je oko (na prednjem delu) pa je lubad, predno se poveže, do pod očesa prikrajšati, da tega ne zagrne. Odzadej služi ta lubad kakor nekako pogrinjalo. Opomniti moramo še, da je odbrati za to cepljenje tak člen, ki nima zakot-

Rot opravnik išče službe pri-
den mladenič,
ki je svršil kmetijsko šolo v Gorici. Po-
nudbe je pošiljati na upravo „Prim.
Gosp.“

Anton Jerkič, odlikovani fo-
tograf v Go-
rici, Gosposka ulica št. 7. se priporoča
svojim rojakom. ~~~~~

Ivan Kravos v GORICI, 00000
na Kornu št 11,
priporoča svojo sedlarsko delavnico.

Ivan Bednarik v GORICI, 0000
via Vetturini 3,
priporoča svojo **knjigoveznico**.

Grozne stiskalnice z diferencialno
pripravo za pritisk, M.M.M.M
Škropilnice proti strupeni rosi, M.M.M.M
Žveplalnice, Stiskalnice za olje, kakor tudi
vse druge kmetijske stroje prodaja
po tvorničnih cenah

IG. HELLER na Dunaju

II. Praterstrasse 49

— Ceniki brezplačno in prosto poštaine.

◆ ◆ ◆ ◆ SVOJI R SVOJIM! ◆ ◆ ◆ ◆

J. DRUFOVKA -- GORICA

GLAVNA ZALOGA: Gosposka ulica št. 3. M.M.M.M

PODRUŽNICI: Gorica Raštelj št. 3 in Sežana.

Odlikovana tvornica nadplatov, tovarna usnja na
paro, velika zaloga domačega in inozemskega usnja
ter vseh potrebščin za črevljarje, usnje za sed-
larje, knjigoveze in tapetarje. Glavna zaloga
leščila v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Ustanovl. l. 1866.

Telefon šte. 62.

**Ceniki na zahtevo
zastonj in franko.**

Pristni

Alfa-Laval

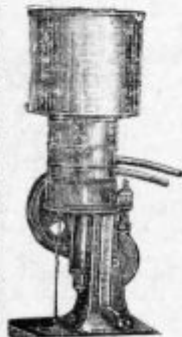
so gledé trajnosti,
zmožnosti in čistega
posnemanja

posnemaalniki

NEDOSEŽNI.

Nad pol milijona posnemaalnikov v rabi in z nad 600
prvih nagrad odlikovani.

Ceniki brezplačno in prosto poštnine.

Akejska družba

ALFA SEPARATOR
PRAGA * DUNAJ

Tvornica najboljših mlekarških
strojev in priprav.

Zastopniki se povsod iščejo. *

Najboljše stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

in **OLJKE** so naše stiskalnice „**HERRUC**“ najnovejšega in najboljšega sestavaz dvojnim in nepretrganim pritiskalom; zajamčeno najboljše delovanje, ki praraka vas drugo stiskalnico; hidravlična stiskalnice, najboljše avtomatične patentovane škropilnice „**SYPHONIA**“ ki delujejo same od sebo, no da bi jih bilo treba goniti. Plugi, mlinci za grozdje, sadje in oljke. Robkalnice za grozdje. Vinogradski plugi. Sušilnica za sadje in drugo vegetalno. Žvrljensko in mineralno pridolka. Stiskalnice za seno, slamo itd na roko. Mlatilnice za žito, čistilnice, rušotalnice. Slamorenice, ročni mlinci za žito v razni velikosti in vsi drugi stroji za poljedelstvo. Iudolnje in predaja z jamstvom kot posobnost najnoveje, izberne izkušene, kot najboljše pripoznano in odlikovane sestavi

Ph. Mayfart & Co

tovarna za poljedelske in vinski stroje na **DUNAJU**, II. Taborstrasse št. 71.

Automat. škropilnica.

Odlikovani v vseh državah svota z nad 530 zlatimi in srebrnimi kolajnami. Uenik s podobami in mnogoštevilna pohvalna pisma. — Razprodajalci in zastopniki se ličejo povsodi, kjer še nismo zastopani.

SAUNIG & DERLEVA
v Gorici, magistratna ulica št. 1.

Največja zaloga šivalnih strojev, tudi za vezanje (rekamiranje), dvo-koles, slamoreznic in mlecnih posnemalnikov (centrifug). *

Prodaja se tudi proti plačevanju na obroke!

Denar prihrani

kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

ANTON BREŠČAK

Gorica, Gosposka ulica št. 14

Via Signori

kateri ima v zalogi najboljšo izbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostega in najfinerejega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobne na šipe in platno, ogledala,

žime in platno.

Lastna delavnica za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Daje se tudi na obroke.